

TAXE PERÇUE	GORIZIA	SETTIMANALE - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE
TASSA RISCOSSA	ITALY	GRUPPO 1°/70% - AUTORIZZAZIONE DCSP/III/40509/91/5681/102/88/BU DEL 12.11.1991 - REG. TRIB. DI GORIZIA N. 5 - 28-01-1949
UREDNIŠTVO IN UPRAVA: REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE		RIVA PIAZZUTTA, 18 - 34170 GORIZIA - GORICA Tel. 0481/533177 - Fax 533177 - Pošni trn 11234499
PODUREDNIŠTVO:		Vicolo delle Rose, 7 - 34135 TRIESTE - TRST - Tel. 040/414646

Za enako mero

Logika in doslednost - Kje sta?

Prof. Marino Qualizza je v zadnji številki »Doma«, glasila beneških duhovnikov (31. jan.), objavil uvodnik, ki ga tu objavljamo v našem prevodu, ker obravnava našo skupno zadevo zaščite narodnih manjšin. (Ured.)

Če je stvar, ki jasno oddaljuje uradno politiko od lahko razumljive, neposredne in vsakdanje logike, je vprašanje italijanske manjšine v Sloveniji in slovenske v Italiji. To, kar se zdi logično, samoumevno in preprosto tudi otroku, kot je n.pr. enako ravnanje z dvema skupnostima, ki sta nosilki istih človeških, civilnih in političnih pravic, postane nelogično za veliko oz. malo krajevno in državno politiko. Enakosti med Italijani in Slovenci ne sme biti, zato ne sme biti niti enakega pravnega ravnanja in priznanja.

Odkod izvira »tako zvišena« politična zamisel v svoji absurdnosti, je danes težko ugotoviti. Vendar se je to včeraj dalo zlahka razbrati. Ne dolgo tega je namreč veljalo prepričanje o večvrednosti italijanske rase nad slovanskimi plemeni za nekakšno versko dogmo, ki so jo mnogi z zaprtimi očmi sprejemali, čeprav je v nasprotju s krščanskim in katoliškim izročilom. To je bila poganska dogma, ki je proglašala nadoblast nekega naroda nad drugim. Gre za porazen mit o gosposki rasi, ki je zaznamoval s smrtjo in razvalinami vso Evropo.

Ne bi hoteli, da se podobni strahovi ponovno pojavijo v teh dolgih zimskih nočeh. Zakaj bi morali v tem skrajnem predelu Italije državljansko pripadnost paranoično doživljati in jo podčrtovati z odklonom slehernega znamenja, ki bi ne bilo enosmerno nacionalistično? Odkod navdih takšne politike? Morda pri avtorjih letakov, ki predstavljajo zanikanje kulture in žalitev pristne italijanske omike? Saj le-ta je vzbudila pozornost v svetu, a ne zato, ker bi zanikala druge kulture, marveč ker je bila njihova navdihovalka in predhodnica, pričevalka, da je omika nekaj vesoljnega, in ni prostora, kjer bi se ne mogla svojstveno udomačiti. Če se to zanika, moramo žal ugotoviti, da ni zgodovina, niti zgodovina našega časa teh ljudi ničesar naučila. Čeprav se z besedo zgražajo nad Miloševičevo politiko, le-to podpirajo z dejanji, kajti to je vzor, pri katerem se navdihujejo. Torej, — logika in doslednost kam sta zašli?

Ali so istrski Italijani ponovno odkrili, da so subjekt boljših pravic, kot so pravice Slovencev v Furlaniji-Juljski krajini? Ali ne bi kazalo, da jim svetujemo, da zahtevajo za Slovence v Italiji iste pravice, ki jih glasno terjajo zase od Republike Slovenije? Ali bi ne bilo to vzoren in priporočljiv primer politične vzajemnosti in zmage nad političnim rasizmom? Ali ne drži, da so Slovenci v Italiji vedno zagovarjali pravične zahteve Italijanov v Jugoslaviji? Tedaj, čemu tako čudne in žaljive zahteve? In kako to, da so naslovljenci s takšno mržnjo in ihto sprejeli povsem modre besede predsednika Cossiga? To je vrsta vprašanj, ki pričakuje odgovora.

Menili smo, da je čas za takšna vprašanja že mimo, a žal so stvari bolj sive, kot smo se bali. Pravkaršnji rasistični izbruhi, ki zastrupljajo Evropo, nam veliko povedo. Vsekakor je bil v našem primeru politični odgovor povsem neuglašen. Žal je spet šla po vodi dragoce na priloznost!

Gre za dejstvo, ki zgleda, da daje prav tistim, kateri menijo, da politike ne vodijo velika načela, marveč in vedno bolj le trenutne koristi. Prav nad takšno držo čutimo dolžnost izreči najstrožjo kritiko v imenu krščanskih načel. Le-ta se vedno bolj izkazujejo kot resnični porok dostojanstva slehernega naroda in sleherne osebe.

Marino Qualizza

Modre čelade Da in Ne

Da bi spametovali kninskega zobozdravnika Babića, je predsednik kninske skupščine sklical sejo tega organa, na kateri so parlamentarci »Republike SAO Krajine« podprli brezpogojni prihod mirovni čet. K takšnemu izidu glasovanja je nedvomno pripomogla tudi navzočnost podpredsednika jugoslovanskega predsedstva Kostića in načelnika oboroženih sil Adžića, ki sta nalašč za to prišla iz Beograda.

Referendum napovedujejo v Bosni in Hercegovini. Tamkajšnji parlament je brez prisotnosti srbskih poslancev pred tedni sprejel sklep, da tudi ta republika izvede referendum o popolni suverenosti. Srbi, ki so že pred meseci zapustili parlament in ustanovili svojega, so sprva temu referendumu nasprotovali, zdaj pa bi nanj verjetno tudi pristali, če bi bila BiH kot sicer suverena država razdeljena na hrvaške, srbske in muslimanske kantone, s čimer se sedaj strinjajo tudi hrvaški prebivalci te republike. Napetost tu vse bolj narašča, saj obstajajo celo znaki, da bi se utegnili Srbija in Hrvaška dogovoriti o razdelitvi BiH. Tudjman, ki je šele na ostre nemške intervencije tik pred privolitvijo predsednika kninske skupščine umaknil svoje nove zahteve glede prihoda mirovni čet, očitno dobiva krila, za katere tvega, da mu jih bo Zahod močno pristrigel. Poveljnik hrvaške mornarice je namreč že izjavil, da stanje, ki ni ne vojna ne mir, ne more dolgo trajati in da bo Hrvaška sama osvobodila okupirana območja, če mirovni načrt ne bo hitro prinesel rešitev. Te izjave pa je v več svetovnih časopisih podprl tudi Tudjman.

Srbska politika dviga glave tudi v Makedoniji. Armada že več tednov pospešeno izvaja svoj umik iz te republike (priznala sta jo že Turčija in Bolgarija) in grozi, da bo s seboj poleg razne dragocene tehnike odnesla tudi navigacijske naprave na skopskem letališču, ki so last republike. Makedonska policija je že prevzela nadzor nad mejo z Albanijo, sprejela pa je tudi zakonodajo o lastni vojski.

Leon Marc

Program papeževega obiska

Kot smo že poročali, je sv. oče pristal na prošnjo naših škofov in sklenil anticipirati svoj obisk. Prišel bo 30. aprila in bo ostal tu še v nedeljo, 3. maja. Dne 30. aprila popoldne (četrtek) ob 16. uri pristane na letališču v Ronkah, kjer ga bodo sprejeli cerkvene in civilne oblasti. Z letališča se odpelje v Oglej, kjer se bo srečal s škofi, duhovniki in člani škofijskih pastoralnih svetov. Prišli bodo škofje iz dežele Furlanija-Juljska krajina, iz Veneta, Tridenta in Bocna, pa škofje iz Slovenije, Hrvaške in Koroške. Torej iz dežel, ki so zgodovinsko povezane z oglejskim patriarhatom. Sledilo bo somaševanje ter obisk mozaikov v spodnjih prostorih bazilike. Nakar bo sv. oče odletel v Pordenone.

V tej škofiji bo ostal cel petek, 1. maja. Dopoldne bo somaševanje za verno ljudstvo, popoldne pa se bo papež srečal z delavci ter podjetniki v prostorih tovarne Zanussi; z njimi bo obhajal 1. maj. Obiskal bo tudi Portogruaro ter staro baziliko v Concordiji, kjer je bil prvotni sedež škofije Pordenone.

Iz Pordenona bo odpotoval še isti večer v Trst. Spotoma se bo ustavil na Vejni, kjer bo počastil Mater božjo, Kraljico sveta. Zvečer se bo v stolnici sv. Justa srečal s škofijskimi duhovniki in redovniki; obiskal bo tudi samostan benediktink sv. Ciprijana. Soboto, 2. maja, bo večji del preživel v Trstu. Dopoldne bo obiskal univerzo in tamkajšnje znanstvene ustanove; ob 10. uri bo somaševanje na trgu Unità. Ob 12.

uri bo odšel na sedež dežele, kjer se bo srečal z deželnimi upravitelji in politiki.

Po tem obisku pride na vrsto Gorica. S helikopterjem bo pristal pri civilni bolnici, da ga lahko pozdravijo tudi bolniki. Po ul. Vittorio Veneto in po korzu se popelje do Travnika, kjer bo nekako ob 17. uri somaševana maša pred cerkvijo sv. Ignacija, po maši pa srečanje z duhovniki in redovniki. Prenočeval bo v Gorici, da bo naslednje jutro dovolj zgodaj v Gemoni. Ta dan je nedelja. V stolnici v Gemoni se bo sestel z župniki in z osebami, ki so pomagale pri obnovi v potresu porušeni krajev. Ob 10. uri bo v Vidmu, kjer ga bodo pozdravile civilne oblasti. Opoldne bo na velikem trgu 1. maja srečanje z mladimi iz vseh škofij naše dežele. Ob 15.30 je predvideno somaševanje na videmskem športnem stadionu kot zaključek papeževega obiska in škofijskega evharističnega kongresa za videmsko škofijo. Zvečer bo sv. oče odletel zopet v Vatikan.

To je glavni program o papeževem obisku v naši deželi. Manjkajo še podrobnosti, zlasti ni še rešeno vprašanje, kako bo z udeležbo naslovenskih vernikov, posebno še v Trstu. V Gorici je gotovo, da bodo med mašo na Travniku zapeli tudi slovenski združeni pevski zbori nekaj slovenskih pesmi. Druge podrobnosti nam niso še znane. Potegujemo se, da bi v prostorih cerkve sv. Ignacija papež našel trenutek za srečanje s slovensko delegacijo. Bomo videli.

Razgovor o enotnem nastopu na volitvah za parlament

V sredo, 5. febr., se je na Opčinah vršila okrogla miza v organizaciji knjižnice Pinko Tomažič in tovariši na temo: Slovenci na volitvah - skupaj ali pozamezno? V to temo so se poglobili senator Stojan Spetič (SKP), deželni poslanec Miloš Budin (DSL) in pa deželni tajnik Ssk Ivo Jevnikar.

MNENJA KPI

Najprej je spregovoril senator Spetič, z ugotovitvijo, da smo v prelomni dobi v italijanski notranji

politiki, katere pokazatelj je gotovo razdeljenost KPI na DSL in SKP. S tem pa smo neposredno dotaknjeni tudi Slovenci v Italiji, kajti doslej nam je prav KPI jamčila predstavnika v parlamentu - italijanska ustava tega ne jamči. Zmanjšale so se možnosti za ponovno izvolitev glede na današnje stanje, saj je za poslansko zbornico onemogočeno združevanje. V senatu pa so možnosti večje, kajti tukaj je možno združevanje ne glede na simbol. Spetič je zaključil s tem, da je danes možnost

za izvolitev slovenskega predstavnika mogoča le z dogovorom med strankami znotraj leveice in SSK.

MNENJE PRENOVITELJEV

Miloš Budin je začel z ugotovitvijo, da je danes v Italiji politični sistem dotrajan, pokazatelj tega je izredna razdrobljenost med strankami in znotraj strank. Ločenost, ki obstaja med Slovenci v Italiji na političnem področju, pa grozi, da v Trstu ne bo prišlo do izvolitve slo-

venskega predstavnika, kar pa potrebujemo.

Nato se je Budin osredotočil na Trst, kjer meni, da obstajata dva sveta: odprti in zaprti Trst in ugotovil, da je nujna združitev vseh političnih sil odprtega Trsta, kateri naj se predstavijo zaprtemu, v katerem prevladuje nacionalizem. Pri tem je predstavil predlog DSL o Demokratiški ligi za Trst, ki naj bi združila vse sile odprtega Trsta, in sicer od SKP, DSL, SSK do Orlandove mreže, radikalcev in tudi zelenih ter PSI.

TEZA STRANKE SLOVENSKE SKUPNOSTI

Deželni tajnik SSK Ivo Jevnikar je poudaril, da je v tej prelomni dobi, ki je zajela celo Evropo, v Italiji ostalo nesprenjeno stališče do manjšine. Iz tega nujnost, da manjšina nastopa kot subjekt, to se pravi; da ne pride v poštev dogovor med strankami, temveč dogovor znotraj manjšine. Ta dogovor naj bi temeljil na osnovnih zahtevah, kot so zajamčen-

(se nadaljuje na 2. strani)

Zbornik Dom in svet

Pred štirimi leti, 1988, smo se spominjali stoletnice rojstva katoliške revije Dom in svet. (Kot znano, jo je upihnilo leto 1945.) Čas na Slovenskem se je tedaj že tako omehčal, da je Stanko Janežič z 29 sodelavci iz domovine, zamejstva in zdomstva lahko izdal (sicer z rahlo zamudo) zbornik »Dom in svet 1888-1988«. Knjigo večjega formata na 223 straneh je v odlični opremi (papir, tisk, vezava) založila Mohorjeva družba v Celju.

Spričo takšnega spontanega zbornika sem kot nekdanji dominsvetovec čutil, da smo svojo spominsko dolžnost izpolnili. Zato sem poročilo o njem v KG jeseni '89 končal s temile besedami: »Misel, da bi Dom in svet obujali v novo življenje, tj. nadaljevali v obliki zbornikov ali celo revije, pa se mi ne zdi stvarna. Sodelavci, katerim bi bil namenjen, imajo danes na razpolago Celovski zvon, Meddobje, Novo revijo in še kaj.«

Toda Stanko Janežič je bil drugačnega mnenja. In tako je tudi v letih

Resnica o L. Peterletu in njegovem obisku

Preseneča in boli nas, kar se raznaša o Tvojem obisku v Rimu, da namreč nisi dovolj branil slovenske manjšine v Italiji.

Kot manjšinska stranka smo bili obveščeni o razgovorih, ki si jih opravil v Rimu s predsednikom italijanske vlade Andreottijem. Vemo tudi, kaj sta se bistvenega domenila predsednika Kučan in Cossiga v Gorici.

Vemo, da sta tako Ti kot predsednik Kučan odločno in dostojanstveno zagovarjali vse to, kar Slovenci v Italiji zahtevamo.

Želimo Ti tudi povedati, da visoko cenimo Tvoja prizadevanja za Slovence v Italiji, ki niso od danes in si jih še posebej potrdil ob svojem zadnjem srečanju z zastopstvom slovenske manjšine, ki je bilo v Trstu, in z odločnim odklonom podpisa tristranske pogodbe brez enakovrednih jamstev za slovensko manjšino v Italiji.

Zato so nam povsem nerazumljiva stališča nekaterih strank v Sloveniji in nekaterih časnikov (tu naj posebej omenimo Novi Matajur, ki izhaja v Čedadu v Beneški Sloveniji), ki razširjajo o Tebi neresnice. Menimo, da se ne zavedajo, da s takim početjem sejejo dodatne razdore med nami Slovenci v Italiji in nam delajo veliko škodo.

To smo dolžni povedati zaradi pravice in resnice.

Prejmi prisrčne pozdrave!

Za Ssk tajnik Ivo Jevnikar,
predsednik Marjan Terpin

Trinkov koledar 1992

Po večletnem presledku je znova izšel Trinkov koledar za letnico 1992. Uredil ga je Marino Vertovec, izdal pa Kulturno društvo Ivan Trinko v Čedadu. Trinkov koledar je precej let urejal g. Jožko Kragelj, potem je koledar utihnil. Kragelj je za letošnji koledar napisal članek »Poslanstvo Trinkovega koledarja«. Tam pove, da je Trinkov koledar izšel prvič leta 1953 ob 90-letnici Ivana Trinka. V članku so še druge novice o tem koledarju v preteklosti.

V koledarju imajo svoje prispevke številni sodelavci, predvsem iz beneškega okolja. Koledarju na pot sta napisala spodbudno besedo tudi Ciril Zlobec ter Tomaž Pavšič. Po vsebini je koledar res »beneški«.

1989, 1990 in 1991 poskrbel za izdajo zbornika Dom in svet. Od prvega ti po obsegu niso dosti tanjši, po opremi pa se z njim seveda ne morejo meriti. In ko v najnovejšem, IV. zborniku, najdem nič manj ko 30 sodelavcev (20 iz Slovenije, po 5 pa iz zamejstva in zdomstva), se moram zamisliti in ono svoje mnenje izpred dveh let in pol spremeniti.

Odtlej se je namreč v slovenskem življenju zgodilo toliko novega, da je današnja slika čisto drugačna. Okoliščine, v katerih se je 1983 oglašil tromesečnik Celovski zvon, so izginile. Saj je danes moč vse objaviti tudi v Sloveniji in ni nobeno ime prepovedano. Meddobje v Buenos Airesu je po rodovitnih desetletjih usahnilo, ker mu je zmanjkalo živih moči. In tudi Nova revija je v tem času izpolnila svojo poglavitno funkcijo.

Dom in svet v obliki letnega zbornika je torej nenadoma dobil določen pomen. Zamišljen kot publikacija, ki želi povezovati ves raznoliki slovenski kulturni prostor (matico, zamejstvo in zdomstvo), ima v novih razmerah pred sabo nemajhno poslanstvo. Navezujoč se na slavno izročilo službe idealistični slovenski kulturi in združujoč peresa s področja literarne umetnosti in humanističnih znanosti bo lahko opravil veliko delo v novem času, ko bo treba zapolnjevati vrzeli, ki jih je za sabo pustilo dolgo obdobje enoumja. Maribor, od koder je za to publikacijo dal pobudo Stanko Janežič in kjer se je po njegovi zaslugi očitno tudi ustalila, bo po nji še bolj stopil v osredje slovenske kulture.

Vinko Beličič

Zaslužena Prešernova nagrada

V petek, 7. februarja, so v Cankarjevem domu v Ljubljani podelili letošnje Prešernove nagrade zaslužnim ljudem za slovensko kulturo. Ena teh nagrad je bila podeljena pisatelju Borisu Pahorju za njegovo življenjsko delo.

Boris Pahor je tržaški pisatelj in se je rodil v Trstu leta 1913.

Pisati je začel že po končani srednji šoli, še bolj po vrnitvi v Trst po končani zadnji svetovni vojni, ko se je skoro čudežno rešil iz nemških taborišč. Njegov pisateljski opus je zelo bogat, obravnava pa predvsem dvojno tematiko: tržaško slovensko prisotnost ter doživetje v nacističnih taboriščih. Izdajal je tudi lastno glasilo, revijo Zaliv. V tej reviji je zagovarjal zlasti svoj nazor o svobodni in suvereni Sloveniji. Njegov sen se je sedaj uresničil in je bilo zato zelo na mestu, da je dobil tudi javno priznanje mlade republike.

Svojo močatost je izpričal tudi ob proslavi v Cankarjevem domu, ko je krepko zavrnil nasršene kulturnike tistega večera.

DUHOVNA MISEL ZA 6. NAVADNO NEDELJO

— O Bog,
sam praviš, da rad prebivaš pri ljudeh,
ki so čistega in iskrenega srca.
Pomagaj nam tako živeti,
da boš mogel ostati med nami...

»Vi torej molite takole: Oče naš...« (Mt 6, 9)

V tem Jezusovem naročilu je povzeto vse božje razodetje. Vse neizmerno bogastvo vselega oznanila.

Konec vseh strahov in pregnanstva.

Vrnitev izgubljenih sinov in hčera nazaj v očetovo hišo.

Začetek novega človeštva.

Bog je resnično oče. Globoko, pristno, življenjsko in dokončno je povezan z nami in mi z njim.

Bog je naš oče, ker nas ljubi, skrbi za nas in nas hoče imeti pri sebi na vekomaj.

Če je Bog naš oče, nas ni več strah teme, ker je tudi takrat z nami:

»Toda tema ti ne bo temna in noč bo svetila kakor dan...« (Ps 139, 12).

Če je Bog naš oče, je vedno z nami. Z njim lahko govorimo, ga poslušamo in se k njemu zatekamo: »Pridite k meni vsi...« (Mt 11, 28).

To, kar nas čudi, veseli in vzbuja upanje, je spoznanje, da je samo On vir vseh mogočih darov, ki naredijo hišo prijetno za bivanje. Povezani z njim postanemo deležni daru življenja, resnice in ljubezni.

Z naše strani je potrebna vera, nekaj dobre volje in čut za pravo mero; čisto in iskreno srce.

To je dobro razumel sveti Frančišek, ko se je odpovedal očetovi hiši, bogastvu, se slekel do golega in rekel: »Odslej ne bom več govoril, moj oče Peter Bernardone, ampak samo še Oče naš, ki si v nebesih.«

MILAN NEMAC

iz slovenije

SLOVENIJA NA OLIMPIJSKIH IGRAH - VATIKAN PRIZNAL SLOVENIJO

V Albertvillu je prvič v zgodovini olimpijskih iger letos prisotna tudi slovenska državna reprezentanca. Vlada je ob tej priliki v tamkajšnji mestni hiši pripravila odmeven sprejem s slovensko glasbo, jedmi in z nastopom znanih slovenskih športnikov, prisostvovali pa so tudi nekateri ministri s premierom Peterletom na čelu.

Živahna diplomatska dejavnost se je odvijala tudi doma. Slovenija je navezala diplomatske odnose s Češko in Slovaško, turški konzul pa je prinesel v Ljubljano listino o priznanju.

Po znanih uvodnih zapletih je Slovenija vzpostavila diplomatske odnose tudi z Vatikanom, ki bo v Ljubljani odprl svojo nunciaturo.

reševanje vprašanja slovenske manjšine ni mogoče odložiti.

ODKLON PREŠERNOVE NAGRADE

Brez odsevoj političnih sporov ni šlo niti na podelitvi Prešernovih nagrad. Eden izmed nagrajencev, grafična skupina Novi kolektivizem, je namreč nagrado odklonila zaradi sedanje kulturne politike, ki da je »ponižna služkinja revanšizma«. Žal poduka besed Borisa Pahorja, da bi vendarle lahko pokazali več sloge in državnostnosti vsaj ob kulturi, občinstvo očitno ni razumelo, saj je v enaki meri ploskalo obema govorcema.

Leon Marc

Blejski otok so vrnili Cerkvi

Decembra lani je v Sloveniji začel veljati zakon o denacionalizaciji, kar pomeni vrnitev premoženja, ki je bilo lastnikom vzeto na podlagi agrarne reforme ali zaplembe. Na podlagi tega zakona je bil dne 16. jan. vrnjen blejski župniji del župnišča in kaplanija. Blejski otok s cerkvi je bil last katoliške Cerkve, a je bil nacionaliziran in je njegov lastnik postal Turistično podjetje. Sedaj so se pobotali: Turistično podjetje bo vrnilo rimskokatoliški Cerkev nepremičnine na otoku. Torej cerkev in ostale zgradbe postanejo znova last Cerkve.

kamenčki

Slovenecem se toži po starih časih

V 2. Mojzesovi knjigi beremo: »Vsa občina Izraelovih sinov je v puščavi godrnjala zoper Mojzesa in Arona: »O da bi bili umrli v Egiptovski deželi, ko smo sedeli pri loncih mesa in jedli kruha do sitega...«

Podobno sedaj tarnajo v Sloveniji: »O da bi se vrnili stari časi, ko smo bili zaposleni, a malo delali! Sedaj smo pa brezposelni in ni kruha. Vsega si pa kriva ti, vlada, in zlasti Lojze Peterle. Zato: Dol z vlado!«

(r+r)

Mladi SSK pri ministru Dularju

Delegacija deželnega vodstva Mladinske sekcije Slovenske skupnosti je v Ljubljani obiskala ministra za Slovence po svetu Dularja. Deželni tajnik Terpin, deželni predsednik Slobec ter tržaški pokrajinski predsednik Guštin in odgovorni za mednarodne odnose Rustja so izrazili ministru priznanje za pokončnost in premočrnost, ki so jo on in ostali predstavniki slovenske vlade izkazali na nedavnih pogajanjih s predstavniki italijanske vlade o Memorandumu o slovenski in italijanski manjšini. V sproščenem pogovoru so nato analizirali položaj in spremembe, do katerih je prišlo in še prihaja v okviru slovenske narodnostne skupnosti v Furlaniji-Juljski krajini tako na političnem kot tudi na gospodarskem ter kulturno-športnem področju.

Delegacija MsSsk se je nato srečala s predstavniki Slovenskih krščanskih demokratov, med katerimi sta bila poleg predstavnikov Mladih krščanskih demokratov tudi podpredsednik te stranke Blažič ter predsednik gospodarske komisije pri SKD dr. Čepar. Sledil je nato obisk pri Mladih Liberalnih demokratih.

Ms-Ssk nadaljuje tako z obiski pri vseh mladinskih sekcijah slovenskih političnih strank Slovenije ter z nekaterimi iz Italije, s katerimi želi utrditi vezi, ki naj slonijo na sodelovanju in predvsem na objektivnem in medsebnem informiranju.

(nadaljevanje s 1. str.)

je mesta za slovensko manjšino bodisi v parlamentu kot tudi v deželnem svetu FJK, in to po ustavi. Pri tem pa se mora jasno definirati odnos med volilci in izvoljenim.

Jevnikar je še ugotovil pozitivno dejstvo, da je znotraj manjšine nastalo enotno stališče ob Memorandumu za etnične skupnosti med Italijo in Slovenijo, ki ga slednja, upravičeno, ni podpisala. To enotno stališče bi bilo koristno, če bi se lahko uveljavilo na bližnjih političnih volitvah. Pri tem bi prišlo v poštev nadstrankarsko imenovanje kandidatov, in to na deželni ravni.

Važen je tudi dogovor z več političnimi silami. Ta dogovor že obstaja med DSL, SSK in SKP, medtem ko slovenski socialisti niso dali še nobenega odgovora. Prav glede na to je Demokratska liga pozitivem predlog, seveda v kolikor Slovenci v njej nastopamo kot subjekt in ne razdeljeni.

Predstavnik SSK je zaključil z ugotovitvijo, da se odpira za Slovence v Trstu zelo resno obdobje, kajti političnim volitvam sledijo administrativne.

KANDIDAT NAJ BI RES DELAL ZA VSO NARODNO SKUPNOST

Srečanje se je nadaljevalo z vprašanji in pa z razpravo o nujnosti nastopa manjšine kot subjekta ter o novem ovrednotenju enotne slovenske delegacije kot povezovalca. Dan je bil tudi predlog, da se vsak slovenski kandidat javno obveže pred vso slovensko skupnostjo v Italiji, da bo delal v dobro manjšine.

Čeprav je prišlo do tega srečanja pozno, tako da ne dopušča možnosti za umirjeno ter preudarjeno razpravo, daje pa v svoji celovitosti pozitivno sporočilo o skupnem nastopanju - manjšina kot subjekt - in pa o aktivnem vključevanju Slovencev v Italiji med nosilce demokratične ravni člveka.

J.Č.

Ubaldo Vrabc človek in glasbenik

Priobčujemo glavne misli iz govora dr. Zorka Hareja v cerkvi v Rodiku ob pogrebu pokojnega skladatelja.

Poslavljam se od Ubalda Vrabca, skladatelja in zborovodja, markantne osebnosti v našem javnem življenju, pokončnega borca za slovenske pravice, dobrega človeka, duhovitega sogovornika, šaljivega družabnika, občutljivega opazovalca in pikrega osvetljevalca naših razmer. Vendar ga širši krogi poznajo predvsem kot skladatelja in starejši smo ga poznali kot zborovodjo.

Vrabca so v glasbo privedle posebne razmere. Lahko bi bil postal tudi slikar ali pisatelj. Že v osnovni šoli je vzorno pisal in risal. Usmeril se je v glasbo, a je publicistiki ostal po malem zvest vse življenje. Pisal je tako za časopise v Argentini, kjer je bil tri leta, zlasti v humoristični list »Čuk na pa'lcia«. Po vojni je pisal poročila o koncertih in kulturnih prireditvah. V petdesetih letih je s prijateljskima Šavlijem in Penkom sodeloval v listu »Prvi april« in nato v satirični rubriki »Mihec in Jakec«.

Za celovit prikaz njegovega javnega življenja je zanimivo vedeti, da je bil tri poslovne dobe predsednik Slovenske prosvetne zveze. Tudi za politiko se je vedno zanimal in se 1967 pridružil Slovenski levici. Leta 1968 je Slovenska levica nastopila v koaliciji s Slovensko skupnostjo in Vrabec je dobil veliko preferenčnih glasov.

Glasbo je študiral najprej na šoli Glasbene Matice, potem pa na konservatoriju »Verdi« v Trstu pod prof. Vitom Levijem. Zadevno znanje je začel uresničevati v Mariboru, kjer je napisal nekaj skladb, ki so značilne za njegovo ustvarjanje: Mi kujemo, Za kruhom, Naša zemlja, Kralj Matjaž. Izbiral je namreč pesmi na socialno in slovensko tematiko. Vrabec je predvsem zborovski skladatelj, kar je za dolgoletnega zborovodjo povsem razumljivo. Napisal je kakih 70 zborovskih skladb in mnoge priredbe. V manjši meri je pisal tudi instrumentalno glasbo, kantate in zadnji čas je napisal opero »Tolminski punt«, ki je sad njegovega duševnega ustroja in morda ob spominu na svojo mater, Tolminko.

Vrabec je skladal tudi cerkveno glasbo. Nekaj malega je napisal že pred zadnjo vojno v latinščini in sta-

rocerkvenem jeziku, ko je bil vodja zbora pravoslavne cerkve v Trstu. A njegova cerkvena glasbena dejavnost je zlasti živahna po zadnjem koncilu, ki je uvedel v liturgijo narodne jezike. Znana je njegova božična »Bila je noč« in številne maše. Zanimivo je, da je harmoniziral in priredil vrsto ljudskih nabožnih napevov iz celega slovenskega prostora, različnih časov in različnih narečij, in imajo zato tudi dokumentarno vrednost. Zanimiv je njegov pogled na umetnost ustvarjanja, ki da predpostavlja dobro poznanje kompozicijske tehnike, akordov, modulacij, izpeljave melodij. Komponiranje je za Vrabca trdo in naporno delo. Zmotno je mišljenje tistih, ki menijo, da umetniki ustvarjajo pod navdihom, kakor da duh z onstranstva vodi umetniku roko in mu narekuje nesmrtno melodije. Navdihov da je veliko, važno je navdih uresničiti, mu dati primerno obliko, razsežnost in ga prepojititi z ganjenostjo. Dejansko so njegove skladbe premišljene, preštudirane in izdelane.

Starejši smo poznali Vrabčeve zborovodske vrline. Postal je dirigent po naravnem razvoju. Najprej je bil zborovski pevec in s pevsko izkušnjo je začel kot dvajsetleten dirigirati, že v Trstu, nato v Argentini, v Mariboru in po letu 1941 spet na Tržaškem, ko je v valu slovenskega povojnega navdušenja vabil več zborov.

Trajnejše sledove v tržaškem kulturnem življenju je pustil Tržaški komorni zbor, ki je nastal za potrebe tržaškega Radia in se je leta 1960 preimenoval v zbor »Jakob Gallus«. Zbor je zaslovel po svojih izvrstnih nastopih, po stilnih koncertih, ki jih je uvedel med prvimi, če ne prvi v

Trenutek svetlobe Glasbeno recitacijski nastopi na Tržaškem

Tri slepa dekleta so prinesla na Tržaško žarek svetlobe. Sonja (19 let), Jana (18 let) in Suzana (18 let) pojejo, igrajo na razna glasbila in recitirajo - z vsem tem pa izžarevajo svojo srčno dobroto, ki neprisliljeno, a zanesljivo sega do src vseh poslušalcev. One ne vidijo, a uživajo, ko po aplavzih ugotavljajo prisotnost oseb v prostoru; ne vidijo, a čutijo, močno začetijo zadovoljstvo, ko se prepričajo, da so s svojim nastopom osrečile druge. Sonja je povedala, da se jim je splačalo priti na Tržaško že zato, da so posredovale žarek sreče ostarelim in onemoglim osebam v Padričah, kjer so bile v gosteh že v petek, 31. januarja, prvi dan gostovanja na Tržaškem. Iste dne so se že v dopoldanskem času predstavile osnovnošolski mladini in učiteljsstvu v Bazovici.

NA UČITELJIŠČU A.M. SLOMŠEK

Med sebi enakimi po starosti so se srečale v soboto, 1. febr., najprej s svojim presenetljivo prisrčnim nastopom v prostorih pedagoškega liceja A. M. Slomšek. S svojo preprostostjo in plemenitostjo so si pridobile

Sloveniji. Dobil je več nagrad v Vidmu, Mariboru in v Gorici (Seghizzi). Vrabec je bil dober interpret, priljubljen učitelj petja, duhovit in komunikativen, da so pevci radi prihajali na vaje, tudi vsak dan, kot se je dogajalo prva leta po vojni.

Skušal sem podati glavne sestavine njegove osebnosti, kakor odseva v njegovih delih, zavedajoč se, da ta njegova osebnost bi zahtevala monografijo, kakor bi bila potrebna monografija tudi za njegova dela. Ohranimo ga v svetlem spominu!

naklonjenost dijakov in dijakinj, učnega in neučnega osebja. Kako zelo primerno je bilo to srečanje, pove tudi želja vodstva pedagoškega liceja, da pojde šola kmalu v goste v center slepih v Škofjo Loko, da se ob študijski hospitaciji mladi bodoči tržaški pedagoški delavci srečajo s tamkajšnjimi gojenci, ogledajo prostore, učne pripomočke in učila, ki jih uporabljajo pri šolanju slepih in slabovidnih sovrstniki. Tudi večer na sedežu Slovenskega kulturnega kluba v ulici Donizetti je bil prilika za srečanje mladih, tistih srečnih z zdravimi očmi, ki zato lahko berejo katerokoli knjigo, revijo, časopis... in tistih, ki se morajo zaradi svoje življenjske usode navaditi na drugačno branje, na pisavo slepih, pisavo različno razporejenih pik, kakor si jo je umislil Luis Braille (1900-1950). Večer je organiziral Sklad Mitja Čuk.

V MAČKOLJAH

»Tako duhovno bogatega dneva kakor v nedeljo, 2. februarja, pa v Mačkoljah zlepa nismo doživeli!« Tako je izjavil mož, družinski oče, ki so se mu kakor mnogim drugim orosile oči že med sv. mašo v dopoldanskih urah, ko so tri slepa dekleta s svojimi nežnimi prsti obeh rok prebirale svojo izpoved vere, berilo, duhovne misli in prošnje, ko so s

svojimi ubranimi glasovi pele Bogu v čast. Popoldne v dvorani, na prireditvi v organizaciji PD Mačkolje, so pa osvojile domala vsa srca prisotnih, od najmlajših do najstarejših. Bojimo se, da kljub našemu prizadevanju, da jim izkažemo toplo gostoljubnost, le nismo zmogli ne znali prikazati tem zlatim dekletom naše resnične hvaležnosti in ganjenosti. Naših iskrenih se obrazov od zadovoljstva, da so nas obogatile s svojo dobroto, prisrčnostjo in ljubeznivostjo, niso mogle videti. Ljubki šopki cvetja, iskreni stiski rok, prijetna družabnost pozno v večerni čas in tesni objemi ob slovesu nas pa prepričajo, da je bilo to enkratno srečanje tudi zanje veliko doživetje.

Tridnevno gostovanje na Tržaškem je bilo za tri krhka dekleta vendarle naporno. Opravile so po dva nastopa na Krasu, v mestu in v Bregu. Še marsikam bi lahko prinesle svoj TRENUTEK SVETLOBE. Zato svetujemo šolam, župnijam in društvom, tako na Tržaškem kakor tudi na Goriškem, da sprejmete v goste Jano, Sonjo in Suzano, ta slepa, a tako plemenita dekleta, ki jih na življenja široko cesto altruistično in z vso pozornostjo dobrega vzgojitelja vodi njihov mentor in učitelj gospod Jure Svobljak.

L.P.

Knjiga ob jubileju

Prav s knjigo o Filipu Terčelju, šturskem rojaku, začenja založba Ognjišče serijo knjižic z naslovom Graditelji slovenskega doma. Že naslov pove, da bodo v zbirko prišli življenjepisi tistih oseb, ki so s svojim življenjem kakorkoli gradili narodni dom. Vanjo se bodo uvrstili vsakovrstni graditelji, kajti narodni dom se ne gradi samo z učenimi razpravami in laboratorijskimi poskusi. Najprej smo v zbirki predvideli samo življenjepise pomembnih slovenskih mož in žena, toda pri Terčelju smo morali stvar spremeniti. V knjigi o Terčelju smo življenjepis dodali izbor iz njegove poezije, proze in vzgojnih spisov. Kajti zavedali smo se, da jih zlepa nihče ne bo ponatisnil.

Morda bo kdo ugovarjal: Češ, imamo tudi večje pesnike, kot je Terčelj! In pritrtil mu bom. Prav tako se bom strinjal s trditvijo, da je še več boljših pisateljev. Toda ko bomo sešteli vse skupaj: Terčeljevo poezijo,

pisateljstvo, vzgojne spise, uredništvo, organizatorstvo, premočrtno zvestobo narodu, veri in načelom, njegovo duhovništvo in končno, a ne zadnje njegovo mučeniško smrt, bomo morali priznati, da si resnično zasluži še kaj več kot omenjeno skromno knjižico.

Vsak, ki bo knjigo, ki jo je uredil Marijan Breclj, - napisal je tudi bogat Terčeljev življenjepis - vzletel z roke, je zlepa ne bo odložil. V spisih namreč zaživi Vipavska dolina, včasih otožna, drugič pa hudomušna in vesela, kot so ljudje, ki jo poseljujejo. Ob prelistavanju pesmi - izredno skopem izboru - bo spoznal, da je Terčelj spesnil veliko skladb, ki jih nedeljo za nedeljo, praznik za praznikom slišimo in pojemo pri maši. Ob prebiranju življenjepisa pa bo videl, da je Terčelj resnično dal vse od sebe, da je v danih razmerah naredil več, kot je bilo mogoče in da ga zato upravičeno imenujemo graditelja slovenskega doma. **Božo Rustja**

Dekliški zbor »ALENKA«-Števerjan - zborovodja Anka Černic

Po izpustitvi iz konfinacije v Campobassu konec leta 1932 (v konfinaciji je preživel skoro šest mesecev) se je Filip Terčelj vrnil domov k družini v Grivčah. Toda zanj ni bilo mesta v škofiji. Zaman ga je administrator Giovanni Sirotti predlagal za župnijo Borjano; prefektura ni dala pristanka. Ponudbo, da bi šel v Benetke, je odklonil. Tako je uvidel, da mu v goriški škofiji ni obznanja; začel je misliti, da bi odšel v Jugoslavijo kot toliko drugih Primorcev pred njim. Odločitev je padla, ko so ga prijatelji iz Gorice obvestili, da mu preti nova aretacija in konfinacija. Konec aprila 1934 je skrivaj odšel v Jugoslavijo in se ustavil v Ljubljani.

Od jeseni 1934 do konca vojne 1945 je bil suplent za nemščino in profesor verouka na II. državni gimnaziji (na Poljanski cesti) v Ljubljani ter istočasno kurat v prisilni delavnici.

Filip Terčelj v zaporih v Ljubljani

MED PRIMORCI V LJUBLJANI

V Ljubljani je Terčelj našel pot k Sedejevi družini, ki je zbiral primorske begunce. Z marsikom je spletel prav prijateljske vezi, med temi je bila tudi Tomšičeva družina iz Trsta, družina, katere sin je bil poznejši heroj Tone Tomšič. To ni nič čudnega, ker je bila mati Tomšičeva verna žena, ki je po vojni ugodno pričevala tudi za škofa Gregorja Rožmana. O tej povezanosti med Terčeljem in družino Tomšičevih je pričal župnik Franc Gačnik, ki je povedal tudi, da je Tonetov brat zelo pomagal, da so pozneje Terčelja in župnika Krašno prepeljali na pokopališče v Davčo in jima tam postavili tudi spominsko ploščo.

V politične spletke se Terčelj ni

vmešaval in tudi ne v kak boj proti okupatorju. Kljub temu so ga Italijani v aprilu 1941 ob zasedbi Ljubljane za nekaj mesecev zaprli: »Ob prihodu v Ljubljano leta 1941 sem bil edini izmed slovenskih duhovnikov ponovno zaprt in od Nemcev stalno nadziran v umobolnici.« (Pismo Fr. Bevku, oktobra 1945)

Ob takem njegovem zadržanju se človek čudi, zakaj so novi oblastniki po zmagi aprila 1945 Terčelja zaprli za tri mesece. O tem piše domačim v Šturje:

V ZAPORIH OZNE

Predragi moji!

Nikdar nisem mislil, da zmore človek toliko pretrpeti in doživeti tako razočaranja! Kakor veste, sem bil tri mesece zaprt v ječah, od srede juni-

ja do srede septembra. Kaj vse sem prestal, vam ne morem opisati. Bil sem že blizu, da grem na drugi svet in resnično sem si želel smrti. Dne 10. septembra so me izpustili bolnega in moral sem v bolnišnico. Ker ni prostora, bom moral v teh dneh zapustiti bolnico in si poiskati kak kot v Ljubljani. Kaj bo s službo, še ne vem, pa saj itak nisem za težko delo.

Tri stvari so me duševno zlasti mučile:

Prva: da sem po nedolžnem vsled zlobnih ovadb, ki so večji del prišle z Goriške, moral trpeti kot zločinec in narodni izdajalec. Jaz, ki sem izmed duhovnikov v Italiji največ prestal pod fašisti, sem moral znova nastopiti težek križev pot, ki je bil najhujši.

Druga: da sem bil popolnoma za-

puščen. Kolikokrat sem mislil na Vas! Brez perila, obleke, hrane, sem trpel tri mesece. Kar je najhujše, je pa to, da so sumničeli in preganjali ljudje, katerim sem storil toliko dobrega... (...)

PROŠNJA NA FRANCETA BEVKA

Po izpustitvi iz partijskih zaporov je bil Terčelj v res kritičnem položaju. Kako neizmerno rad bi se vrnil na Primorsko! »Toda mi ne dajo dovoljenja«, je zapisal v pismu domačim. V tej stiski se je spomnil na Franceta Bevka. Z njim sta se dobro poznala iz goriških časov, ko so naši intelektualci bili med seboj zelo povezani. Zato se je s pismom obrnil na tega starega znanca, ki je leta 1945 zasedal visoko mesto v Trstu, bil je predsednik SIAU (Slovensko italijanske antifašistične unije, naslednice OF). Pisal mu je tole pismo: →

Da bomo kos nastajajoči Evropi

Iz govora prof. Janeza Povšeta na Prešernovi proslavi v Gorici objavljamo naslednje misli nam vsem v premislek in spodbudo. (Ured.)

SRCE JE TISTO, KAR V ZGODOVINI OSTANE

Nenavadno in povsem razvidno je, da je mala knjižica pesnikovih (Prešernovih) poezij v velikanskih spremembah časa, da je torej ta mala tiha knjižica v novi podobi zaobrnjenega sveta še pridobila, postala v svoji tišini še glasnejša in očitnejša. V njej je toliko resnice, toliko življenja, sreče in trpljenja, da tega preprosto ni mogoče verjeti. Ali če smo do kraja natančni: v tej drobni knjižici je toliko srca, da ga nobena stvar, noben nov čas, nikakršni dogodki niso mogli prekriti, zamegliti ali potisniti v pozabo. Seveda: srce je pač tisto, kar v zgodovini ostane, kar sploh od človeka ostane. Vse ostalo pogoltno naglica vsakdana, blišč tako zvanih velikih dogodkov. In tako sem prepričan - vedno ko opazujem drobne lističe pesnikovega pričevanja - da je srce tisto, ki je središče vsega; da je prav beseda srca tista, ki pojasnjuje nov zemljevid Evrope in tudi nas, majhne a vendar pomembne med Alpami in Jadrantom.

OBRNILI SMO LIST V KNJIGI ZGODOVINE

Minulo leto je gotovo dokazalo tudi največjim nejevernežem, da se je za človeštvo pričelo novo obdobje: tako rekoč pred našimi očmi nastaja nova era. Obrnili smo list v knjigi zgodovine, zaključili prejšnje poglavje, vrgli pogled na naslednjo prazno stran, še povsem nepopisano. Zabeležili prostor, kamor bomo nekoliko kasneje, ko bomo vedeli več točnih podatkov, napisali naslov tega novega poglavja. Mirno lahko rečemo, da se je ves ta prehod zgodil kot velikanski čudež, kot dogodek brez primere. Nikakršna zunanja sila ni premagala ali spodkopala velikega ideološkega sistema, ki je bil s svojo na zunaj osupljivo poenoteno močjo resnično nepremagljiv. Sila, ki bi to zmogla, bi sprožila apokalipso neslutnih razsežnosti. Še več: namera ni bilo v svetu videti ničesar, kar bi zaustavilo politični in tudi človeški uniformirani stroj brez primerja-

Dr. Prešern

ve. - Kaj se je zgodilo, da te strašne mašinerije ni več, da se je razstavila, se pogreznila vase? Od kod je prišla - da tega nismo ne videli ne slišali - tista tiha, a vendar silovita svetloba, ki je prevzela pobudo v svoje roke, potem ko človek že ni več videl izhoda? Prepričan sem in naj mi ta preprostost ne bo v očiitek - ta sila je prišla iz podobnih globin in nežnosti, kot so »mokrcevetoče rožice poezije« našega pesnika. Ta sila je prišla od stotin in tisočev zamolčanih, pa vendar glasnih vzgibov srca nešteti ljudi, ki niso prenehali verjeti in sanjati v lepši svet. V lepši svet od tistega, v katerem so živeli in v katerem živimo. Ta sila je prišla od Življenja samega, ki pomaga človeku, kadar se ta v svojih pritlehnikih načrtovanjih nagne v pogubne samouničevalne prepade. V nekem smislu smo bili rešeni vsi: tako, da smo vsak po svoje prispevali k tej svoji in skupni rešitvi.

SVOJ OBRAZ JE DVIGNIL TUDI SLOVENSKI NAROD

In tako je v tem času dvignil svoj obraz tudi slovenski narod. Slovenski narod, ki je izvojeval vojno proti preostankom stare brezdušne logike in ima sedaj svojo lastno državo. Poplačane in izvojevane so brezštevne borbe tega našega naroda in to skozi stoletja in stoletja. Slovenski narod je postal eden od dokazov, da v novem času ni več velikih in majhnih po številu, ampak so veliki

in majhni le po duhu in srcu. Slovenski narod si je upal upreti strašni avtoritarni sili, ki bi ga lahko fizično ogrozila. Res je, Življenje je zmagovalo in to s povsem posebnim, svojim orožjem. Z nenasiljem, z močjo rasti, resnice in ljubezni. Kako nenavadno je, kako smo v bistvu navajeni na premoč nasilja, kako še vedno težko verjamemo, da je klasična zunanja moč šibka v primeri z nežno, vendar silovito rastjo Življenja. Kako še vedno ne moremo verjeti, da so neomajna prepričanja našega velikega pesnika pravzaprav zapisala tihe in skrite želje nešteti ljudi. In te želje so se skupaj z željami številnih drugih narodov strnile v nepremagljivo in neustavljivo reko Življenja: in ta spreminja svet pred našimi očmi iz dneva v dan. Iz ure v uro.

»Tje bomo našli pot, kjer nje sinovi si prosti vol'jo vero in postave« - to je zapisal pesnik, v to je verjel, čeprav so se mu v njegovih časih prav gotovo mnogi smejali za hrbtom pa tudi v obraz. V to verujemo tudi mi.

UPOŠTEVAJMO RAZLIČNOST

Toda danes bitka za novi čas še zdavnaj ni dobljena. Narodi po velikem delu Evrope se sicer stapljajo vase, a prejšnja logika sveta jih je na žalost praviloma razdelila na dve polovici prav znotraj njih samih. To velja tudi za slovenski narod, pa tudi za nas, ki smo bili odsev matičnega prostora v dobrem in slabem. Bila je to logika »naprednejših« in »manj naprednih«. Bila je to logika, le v početku pristna in pomembna, ki pa je noro zrasla, čez samo sebe. Logika, ki ni prenesla različnosti, pač pa je propagirala ukazano enotnost. Logika, ki je na koncu že cinično oholo ustvarjala nov svet, menda lepši in boljši od kakršnegakoli prej in kakršnegakoli kasneje. Kot rečeno, je bila ta logika v izvornem času človeška, vanjo so verjele množice in prav je, da čisto vero teh ljudi spoštujemo in cenimo. Na vsak način je ta logika kot eno svojih najhujših dediščin vzpostavila lažno, umetno identiteto narodov in narodnostnih prostorov. Nova, celovita identiteta šele sedaj prihaja na površje. Identiteta, ki upošteva prav vsako različnost; identiteta, ki strne vse različnosti istega naroda v razkošno celoto bogate vzajemnosti.

nov v Ljubljano l. 1941 edini izmed slovenskih duhovnikov ponovno zaprt in od Nemcev stalno nadziran v umobolnici. Štejem si pod čast, da bi dokazoval absolutno nasprotje do okupatorjev, ker dejstva sama dovolj zgovorno govoré. (...)

(...) Ta dejstva niso moj zagovor, temveč le pojasnilo, da so bili izvestni individui, ki niso ničesar pretrpeli od fašistov, ali pa so bili celo v njih skrivni službi, najbrž iz strahu pred razkrinkanjem prisiljeni, da so me blatili in podlo ovajali.

Sedaj grem mirno preko teh ljudi, ker se je resnica izkazala. Žalobog pa se je vsled trpljenja zrahljalo moje zdravje in da sem bil primoran iskati pomoč pri zdravnikih.

Trenutno čakam na službo v Ljubljani. Rad bi se pa otreseš Kranjske in prišel med naše ljudstvo, da bi sedaj, ko gre za biti in ne-biti, pomagal pri Vašem delu po svojih skromnih močeh.

Nič ne sitnarim, ker sem vaju biti »v Zakojci«, vendar želim, da mi omogočiš povratek na delo na Goriškem, mogoče ravno na domu, kjer bi lahko okrevaj.

Tvoj Terčelj Filip, profesor honorat v umobolnici na Studencu pri Ljubljani.

Na pismo Terčelj ni dobil odgovora.

K. Humar

Cvetoči duhovniški poklici pri ukrajinskih uniatih

Ukrajinska grško-katoliška Cerkve doživlja velik razcvet. Pred dve letoma je bila spet uradno priznana. Precejšen del župnij, ki je v letih pritiska prešel v pravoslavlje, se je vrnil v katolištvo. To dejstvo moti ukrajinsko pravoslavno Cerkve. Kar 500 grško-katoliških bogoslovcev se pripravljajo na duhovništvo.

Revija slovenskih cerkvenih zborov

Po letu dni bo agencija MICOM iz Ljubljane spet organizirala srečanje cerkvenih pevskih zborov iz Slovenije in zamejstva. Tretja revija slovenskih cerkvenih zborov bo v soboto in nedeljo, 9. in 10. maja, v stolnici sv. Janeza Krstnika v Mariboru. Pokrovitelj te pomembne pevske prireditve, ki, sodeč po izkušnjah zadnjih dveh let, postaja zares vse-slovenska in tradicionalna, bo mariborski škof dr. Franc Kramberger.

Lanske, druge revije slovenskih cerkvenih zborov, se je udeležilo osemnajst zborov, med njimi dva iz zamejstva, iz Italije. Na reviji v cerkvi sv. Nikolaja v Novem mestu sta uspešno sodelovala mešani pevski zbor Podgora iz župnije sv. Justa v Gorici in mešani zbor župnije Števerjan. Zato lahko pričakujemo, da se bodo tako kot na prvi manifestaciji cerkvenih zborov 1990 na Bledu in na lanski novomeški reviji, tudi na letošnjem prazniku slovenske cerkvene pesmi v Mariboru predstavili naši zbori. In tako kot obe reviji na Bledu in v Novem mestu bo tudi tokratno osrednjo prireditev cerkvene ga petja na Slovenskem snemala TV Slovenija.

Cerkvene pevske zборе, ki želijo sodelovati na prireditvi 9. in 10. maja v Mariboru, organizatorji prosijo,

naj čimprej pošljejo pisne prijave z naslednjimi podatki:

- ime zbora ter naslov dirigenta;
- kateri župnijski urad prijavlja zbor;
- naslov 4 skladb (z notnim materialom), ki jih pripravljajo;
- številčnost zbora, leto ustanovitve, povprečna starost pevcev in pevk;
- mladinski, moški, ženski, mešani zbor.

Vse te podatke s prijavo pošljite na naslov: MICOM Ljubljana d.o.o., YU-61000 Ljubljana, Trubarjeva 52 - Slovenija, s pripisom »REVIIJA« do 6. marca 1992.

Programski svet bo izbral šestnajst zborov, ki bodo 9. in 10. maja 1992 nastopili na javni prireditvi v mariborski stolnici. Revija nima tekmovalnega značaja, zato tudi ni nagrad.

Pogoji za sodelovanje na 3. reviji slovenskih cerkvenih zborov v Mariboru so:

- zbor mora šteti več kot šestnajst pevcev.
- nastop brez orgelske spremljave.

Vse informacije dobite na gornjem naslovu ali na telefonski številki: Ljubljana 061/310-808.

I.V.

SPRAVNO POVEZATI SVOJE RAZLIČNOSTI

Tudi slovenski narod odkriva v tem času svojo pravo resnico. Želi si celovitosti. Spominja se Kocbekove nore in preganjane vizije, da narod in posameznik v njem ne moreta živeti razpolovljeno: ali brez vere ali brez čuta socialne pravičnosti, zakaj narod te vrste je razpolovljeno telo, ki ne more dihati. Le vegetira in hira pri živem telesu. Sredi te nove identitete smo se torej znašli tudi mi, Slovenci ob meji, Slovenci v Italiji. Rešiti moramo in bomo morali svojo lastno razdeljenost, odpraviti bomo morali krivice, sicer ne bomo našli poti v nov čas. Da, v tem je naša bridka resnica, v tem je naša nelahka naloga: kako se prebiti v ta novi čas, kako se sestaviti, ko smo bili tako dolgo in ostro ločeni v imenu tiste enobarvne logike, ki se ruši v preteklost, ki se ruši v zgodovino. Kako se prebiti v nov čas, ko številnim nosilcem prejšnjega odboja razumljivo ni preveč od tega, da bi se stvari bistveno premaknile in spremenile. Vendar je eno gotovo: že nešteto krat smo dokazali svojo vitalnost, svojo veliko ustvarjalnost, na nas samih je, da odločno stopimo naprej, prenovljeni in okrepljeni. To pot seveda brez »bolj naprednih« in »manj naprednih«, brez »bolj zaslužnih« in »manj zaslužnih«, brez zidu, ki smo si ga zgradili zaradi nekakšne večvrednosti in tudi krivično vsiljene manjvrednosti. V novem času ni več nobenih razlogov za zadrego pred narodom kot vsezdrževalnim smerokazom. Ni več razlogov za zadrego pred vero in njenimi izročili. V novem času končno ni več nobenih razlogov za podeljevanje dobrin le delu naše skupnosti. Skupnosti v celoti, brez razlike pripadajo vse materialne dobrine, dobrine spoštovanja in časti, dobrine kulture in tiska ter sploh vsakršne dejavnosti. V novem času mora tudi naš prostor strpno in tudi spravno povezati vse svoje različnosti, strniti vse različne izkušnje, da bi pač bili resnično kos nastajajoči novi Evropi.

Papežev obisk in Slovenci

Papežev obisk bo za našo deželo praznično doživetje. Toda za Slovence praznika ne bo. Z grenkim občutkom bomo v lastni hiši spet stali za vrati v najtemnejšem kotu. Nekateri naši duhovniki pravijo, da lahko kljub temu versko doživljamo dogodek; vendar se nekateri drugi Slovenci s tem ne strinjamo in si želimo dogodek tudi politično doživeti, če za »politično« imenujemo naravno priznanje dejstva, da smo Slovenci v tej deželi doma in da želimo papeža sprejeti kot gostitelji.

O tem vprašanju naš tisk vztrajno molči, če izvzamemo kritične pripombe, ki jih je že pred časom iznesel v KG g. Rudi Bogatec, a so ostale brez odmeva. V preteklem tednu pa je vprašanje načel tržaški Il Piccolo in med glavnimi podatki navaja novico, da se papež zagotovo ne bo srečal s slovensko manjšino. V potrditev prinaša tudi izjavo slovenskega tržaškega vikarja msgr. Škerla, ki izjavlja, da sam nič ne ve o kakem srečanju manjšine s papežem in da ni nikoli kaj takega zahteval.

Če je to res, je žalostno. Če pa ni, naj prizadeti vest popravi, predvsem pa naj poroča slovenski javnosti o vsem, kar je bilo storjeno, kar je bilo zahtevano, in o tem, kaj je bilo sprejeto in kaj odbito.

Papežev obisk bo tako ali drugače šel mimo kot enkratni dogodek. Trajno odprto pa ostaja vprašanje našega priznanja v krajevni Cerkvi. Dejstvo, da ima politika hipoteko nad pastoralno, ima za Slovence dvakrat ubijajoče posledice: narodno-politične pa tudi verske. Kako naj rastejo duhovski oklici v instituciji, ki nam je tuja in je nasprotna našemu narodnemu in človeškemu dostojanstvu? Ta (ka) institucija že vsa povojna desetletja odbija našo mladino.

Vera Tuta Ban

→ Ljubljana, 1. okt. 1945
Dragi Bevk!

Poslal sem prosvetnemu oddelku, odseku za srednješolsko nastavitve v Trstu prošnjo, da me namesti v Ajdovščino, ali kak drugi kraj na Primorsko, kot profesorja.

To ponudbo mi je narekovala narodna dolžnost in pravica. Sem namreč eden izmed slovenskih duhovnikov, ki je največ pretrpel od fašistov na Goriškem. Ne bom ponavljal trpljenja v goriških in koprskih ječah, kakor tudi ne konfinacije v Campobassu. Vsi ti dogodki, kakor tudi moje delovanje, so Ti znani. Smatram za pravično, da mi po petnajstih letih omogočite vrnitev in zaposlitev v krajih, iz katerih me je pogoltno fašizem.

Ne delam reklame s svojim prestanim trpljenjem, vendar se mi zdi potrebno, da pridam k že naštetim fašistovskim persekucijam tudi dejstvo, da sem bil ob prihodu Italija-

POGOVORI

(dec. - jan. 92)

Škof msgr. Lorenzo Bellomi je 26. decembra v tržaški stolnici posvetil novega diakona, ki prihaja iz Apulije, Antonia Greca. Kmalu bo prejel mašniško posvečenje.

Zadnje dni v decembru se je približno 30 mladih iz cele Italije pri Beatitudinah udeležilo drugega ekumenskega tečaja. Ob tej priložnosti so navezali stike s krščanskimi cerkvami v Trstu in obiskali tudi sinagogo.

28. decembra je helsinški škof blagoslovil nov pastoralni center v kraju Oulu na Finskem. Zgradili so ga na pobudo don Marina Trevisinija in s pomočjo italijanskih neokatehumenov, ki podpirajo tega duhovnika in družino, ki so se pred šestimi leti preselili na Finsko za »novo evangelizacijo Evrope«.

31. decembra je v Gospodu zaspal priljubljen redovnik Giuseppe Gatti, župnik v župniji sv. Marka. Bil je tudi aktiven član ekumenske skupine. Veliko bolečino je pustil tudi zemeljski odhod g. Albina Germeka, župnika na Kontovelu.

XXV. dan miru so v Trstu obhajali z okroglo mizo, ki jo je pripravila Pax Christi, s pohodom po mestu in z ekumenskim bedenjem pri Sv. Justu na Silvestrovo noč, medtem ko je 1. januarja škof Bellomi daroval sv. mašo v cerkvi Novega sv. Antona.

V polovici januarja je v tržaškem semenišču bil tečaj za duhovnike na temo: »Pastoralna poklicanost: vloge duhovnika«. Govornik je bil don Luca Bonari, poddirektor državne Središča za duhovne poklice.

Teden Edinosti (18. - 25. jan.) se je zaključil s slovesnostjo v evangelizacijski cerkvi na largo Panfili v soboto, 25. januarja. Prisotni so bili: dekan evangeličanske Cerkve v Italiji in duhovniki krščanskih Cerkva v Trstu s katoliškim škofom, msgr. Lorenzom Bellomijem.

Pripravila Vita Nuova

Trst ima dva komisarja

Tako občinska kot pokrajinska uprava v Trstu sta bili razpuščeni; imenovana sta bila dva vladna komisarja, dr. Mazzurco za komisarja na pokrajini, dr. Ravalli za komisarja na občini. To pomeni, da Tržičane čakajo tudi volitve v pokrajinski in občinski svet. Bo torej leto volitev.

Čestitke

10. februarja je v Trebčah praznovala 81. rojstni dan Valerija Čuk. Vse najboljše ji želijo vsi, ki jo imajo radi.

Sekcija SSK Števerjan iskreno čestita Mirku Mužiču ob 80-letnici. Čestita tudi društvo F.B. Sedej iz Števerjana.

18. februarja bo praznoval svojo 90. letnico bivši števerjanski župan Hermenegild Podveršič. Ob tem visokem jubileju mu iz srca čestitajo sekcija SSK iz Števerjana in društvo F.B. Sedej.

PD Mačkolje vabi na razstavo del Bogomile Doljak z naslovom LES IN GLADEŽ v srenjski hiši v Mačkoljah.

Otvoritev razstave bo v petek, 14.2.1992, ob 19.30. Umetnico bo predstavila književnica Irena Žerjal.

Urniki: sobota, 15.2., ponedeljek, 17.2. in torek 18.2., od 10. do 12. ure in od 15. do 20. ure.

V nedeljo, 16.2., pa od 11. do 13. in od 15. do 20. ure.

Prebeg hrvaškega pilota

S svojim letalom Mig 21 je pribeljal v Zagreb pilot Danijel Borovič. Do pobega je služil v letalstvu JA. O njem trdijo, srbski časopisi, da je streljal na helikopter opazovalcev ONU, v katerem je izgubilo življenje pet mož. Sam pa zanika to dejanje in trdi, da je helikopter sestrelil nekdo drug.

Misijonar Radko Rudež - sedemdesetletnik

V petek, 31. januarja, je dopolnil 70 let jezuit Radko Rudež. Rodil se je leta 1922 v Vrhpolju pri Vipavi. V misijonih v Zambiji je že od leta 1958. Prav njegov zgled je privabil številne druge slovenske misijonarje - zlasti jezuite - v Zambijo. Misijonarju Radku želimo trdnega zdravlja, da bi po božji dobroti mogel še dolgo opravljati blagodejno misijonsko delo! (Naslov: Fr. Hilary Rudež, Box 33243, Lusaka, ZAMBIA)

Cerkev lačna duhovnikov

»Cerkev trpi in je lačna duhovnikov,« tako je naslovil svoje članke Eco dell'Amore. V člankih pa navaja tudi, kako ponekod raste število duhovniških poklicev: Mozambik: »Število bogoslovcev je porastlo od 24 na 135 v nekaj letih«. Kolumbija: »Gospod nas blagoslovja s številnimi poklici,« piše škof. »Sedaj imamo 76 bogoslovcev.« Podobno je v severnih predelih Argentine. »Bogoslovje je polno,« se pohvali škof Juan Martinez.

Izredna lakota po duhovnikih je v ruskih republikah; tam si želijo tudi redovnic.

Kamnikiti na Opčinah

Gačnikov božični koncert

Zanimiv naslov mladinske skupine iz glasbene šole pok. župnika Franceta Gačnika iz Stranj pri Kamniku. Skupno z opensko »Veselo pomlad« (g. Pohajača) so v župni cerkvi na Opčinah še enkrat vzpostavili božično razpoloženje. Res vabljiv večer in priložnost, da slušatelj intenzivneje seznanijo z dediščino glasbene zapuščine svojega vzgojitelja in župnika.

Njegovim skladbam: Snežinke z neba, Božični bobnarček, Prosojne višave, Kako so zvezde zlate in mnogim drugim je prireditelj in zborovodja Dominik Krt vdihnil Gačnikovo estetsko umetniško svežino. Domač v cerkveni klasiki, se mu je, kljub težki bolezn, utrnila nova moč izražanja v ritmični maši. Izvirnost Gačnikovega ustvarjanja se je širila preko domačega okolja v Italijo, Avstrijo in Nemčijo. Arhiv vatikanskega radia hrani veliko njegovih skladb. Izpolnila se mu je tudi želja za posnetek božičnih melodij na kaseti. In vsebina teh pesmi je bila predstavljena prav na tem božičnem koncertu.

Ko nas prevzame neizčrpn bogastvo harmonije zvokov in glasov, si zastavimo vprašanje: Odkod skriv-

PD Mačkolje vabi v nedeljo, 16. februarja 1992, ob 16. uri v okviru Dneva slovenske kulture na predstavitev knjige domačinke Ljube Smotlak **Sprehodi po Trstu** v srenjski hiši v Mačkoljah.

Medžupnijska kateheza

Jezusova smrt je dejstvo. Toda ali je imela odrešitveni značaj? Odgovor na to vprašanje nam da: »Jezusovo razumevanje lastne smrti.« Če te tema zanima, se oglasi 20. februarja ob 20. uri v ulici Donizetti 3, Trst. Dobrodošel!

Tuji študenti na italijanskih univerzah

V Italiji je 88 državnih in 16 paških univerz. Italijanske univerze obiskuje okrog 20.000 študentov iz tujih dežel. Zanimivo je, da je med njimi kar 8.306 študentov iz dežel v razvoju. Največ je vpisanih na fakulteti za medicino in kirurgijo; na drugem mestu je arhitektura in na tretjem inženirstvo.

Univerzitetnih študentov iz razvitih dežel je v Italiji skoraj 12.000. Kar ena tretjina teh je vpisanih na fakultetah za medicino in kirurgijo. Za slovitost in filozofijo se je odločilo 1.563 študentov in na ostalih fakultetah je vpis manjši.

Umrli je župnik Mirko Škarabot

V šempetrski bolnici je v ponedeljek, 10. februarja, umrl župnik Mirko Škarabot. Doma je bil iz Šempetra pri Gorici, pravzaprav se je rodil na stari poti iz Vrtojbe v Gorico v naselju, ki smo mu pravili »Pri oslih« in je ostalo tostran državne meje v Italiji. V duhovnika je bil posvečen leta 1944. Njegova prva služba in edina je bila v Levpi, kamor je odšel leta 1945 in ostal do sedaj, torej 47 let. V življenju ga je odlikovala delavnost in podjetnost. Ni se ustrašil nobenega dela. Prenovil je domačo cerkev, pa ono v Avčah in zlasti še svetišče Matere božje Snežne nad Avčami. Pogreb je bil v sredo 12. t.m. v Levpi.

TRST

Slovenski večer Prešernova proslava v Barkovljah v Bazovici

Prvega v zaporedju letošnjih Prešernovih večerov je pripravilo društvo v Barkovljah. Istočasno se je nudila prilika za komemoracijo umrlega domačina Ubalda Vrabca. V to umetniško vzdušje se je samodejno uvrstil Tržaški oktet pod vodstvom Aleksandre Pertot ter pesnik Aleksij Pregarc.

Po enominutnem spoštljivem molku se je prijatelju A. Furlanu iz srca utrgala občutena pripoved o glasbeniku Vrabcu kot človeku, Slovcu in glasbeniku. Ljubiteljem glasbe, je dejal g. Furlan, bo iz njegove zapuščine še dolgo lebdela v duši osebnost solidnega glasbenika, iskrenega in duhovitega.

O Tržaškem oktetu ni potrebno veliko besed. Poleg »Zdravljice« so zapeli vrsto znanih in že izvajanih pesmi. Pač pa lahko rečemo, da njihovih melodij nismo le poslušali, temveč jih vsrkali vase. Niso peli samo oni, v tihi zbranosti so pela vsa srca.

Aleksij Pregarc je prebral Prešernovo pismo staršem, v katerem sporoča svojo odločitev, da se odpoveduje bogoslovju in nadaljuje pravni študij. Iz svojega pesniškega opusa je Pregarc prebral nekaj odlomkov. Po drobcih je tako odgrinjal zastor notranjega življenja duše, ki skuša najti odgovor nepotešeni človeškosti v sebi. Kar sprejema razum, mora še prej spregovoriti srečo.

Sandra Poljšak je v elegantnem slogu predstavila in povezovala celovečerni program.

Bil je res učinkovit večer za potrditev našega slovenstva, naše identitete. Na voljo so bile zbirke Pregarcjevih pesmi in seveda njegov avto graf.

Sledil je prigrizek in živahna družabnost, pri kateri je bila izražena želja po več takih srečanjih.

F.V.
Tam, kjer glad mori lenuha, najde priden dosti kruha.
A.M. Slomšek

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Ivan Cankar

ROMANTIČNE DUŠE

Režija Vinko Möderndorfer

Premiera v petek, 14. t.m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu. Abonma RED A.

Ponovitev: v soboto, 15. t.m., ob 20.30 - Abonma RED B
v nedeljo, 16. t.m., ob 16.00 - Abonma RED C
v sredo, 19. t.m., ob 20.30 - Abonma RED D
v četrtek, 20. t.m., ob 20.30 - Abonma RED E
v petek, 21. t.m., ob 16.00 - Abonma RED I
v soboto, 22. t.m., ob 20.30 - Abonma RED F
v nedeljo, 23. t.m., ob 16.00 - Abonma RED G

Ponovitev v Gorici v gledališču »G. Verdi«:
v torek, 18. t.m. ob 20.30 - Abonma RED A in RED B

Pohišstvo

Korsic

Anton Korsic

- Serijsko pohišstvo
- Pohišstvo po meri
- Preureditve

Prodajalna: Trst, ulica S. Cilino, 38 - Tel. (040) 54390

Delavnica: Trst, ulica D. Chiesa, 91

Sv. Valentin v Štmavru

Sv. Valentin, delo Silvana Bevčarja

Potrošnika družba nam predstavlja sv. Valentina kot zavetnika zaljubljenec. Kaj pa menijo zgodovinarji?

Našemu vprašanju tudi zgodovinarji ne znajo dati zadovoljivega odgovora. Zagotovo vedo le, da so že Rimljani slavili spomin sv. Valentina v 4. stoletju, ko so še dobro pomnili zgodbo njegovega življenja in mučeništva. Poročila o tem svetniku se, žal, do danes niso ohranila. Gotovo pa je, da je bil mučenec iz časa poznih preganjanj.

V njegovo priprošnje so zaupali verniki po celi Evropi in so se zatekali k njemu ob telesnih slabostih in ob nevarnosti kužnih obolenj. Ker se obhaja njegov god ob izteku zime, so se mu priporočali tudi novoporočenci, saj je bil nekoč predvsem predpustni čas čas ženitev. Od tu današnje praznovanje.

Na pomlad je prav tako ščitil čebele in mladostnike, za svojega zavetnika pa so si ga izbrali tudi romarji. Kot pravi legenda, ima sv. Valentin mučenec tudi zaslugo, da je vrnil vid slepi poganski deklici, zato je zavetnik za oči in pravo spoznanje. Pri nas so se mu priporočali božjastni bolniki: v Terniju naj bi bil namreč vrnil življenjske moči mrtvoudnemu in padavičastemu otroku.

Da je tale mučenec med Slovenci priljubljen, nam potrjuje dejstvo, da imamo enajst njemu posvečenih cerkva, in ena od teh je zgrajena tudi na Goriškem, na štmavski vzpetini. Kakor drugod so tudi ob cerkvi v Štmavru postavili kapelico in jo tu posvetili Mariji češenj. Čas pa je neizprosno uničevalec in je opravil svoje: leseni Marijin kip so leta tako poškodovala, da je bilo treba misliti na novega. Štmavska skupnost se je zato pred kakim letom obrnila do umetnika iz sosednje vasi, Silvana Bevčarja, ki je sprejel naročilo in iz ziv svojim stvariteljskim izkušnjam. Odločil se je, da bo v nišo kamnite kapelice postavil sv. Valentina v žgani glini, ki naj bi bdel nad mimoidočimi. In res je sv. Valentin prisoten že od lanskega 2. junija. Bevčar se je v svoji zamisli oklenil tradicionalne predstave tega priprošnjika in dobrotnika potrebnih. Upodobil ga je

Cossiga - Kučan v Gorici

Prejšnji teden je bil v Gorici na obisku predsednik republike Francesco Cossiga. Na prefekturi se je tudi sestel s slovenskim predsednikom Milanom Kučanom. Obisk sam je potekal (kljub kratkemu času) z vsemi državnimi častmi. Na Travniku je slovesno zadonela Zdravljica, na balkonu prefektore je plapolala slovenska zastava. Gotovo lepa slovesnost in tudi za goriške Slovence zgodovinski dan - prav na predvečer Prešernovega praznika!

KRČNE ŽILE

Obrnite se na resnične strokovnjake. Vsak dan od 8. do 18. ure in po dogovoru.

Institut Varix
Ljubljanska cesta 28
Postojna, tel. 067/21-843.

Dne 18. februarja 1992 ob 18. uri bo v Katoliški knjigarni na Travniku v Gorici predstavitev pesniških zbirk:

Narava, moj najlepši svet - Tonce Breščak

Domovina - Tee Breščak
Predstavi Albin Sirk. Vabljeni!

sled zaskrbljenosti za te mlade obiskovalce, hkrati pa sreča, da so nedolžni otroci pomirjeni ob njegovi navzočnosti. Bevčar je posodobil motiv sv. Valentina, izhajajoč iz spoznanja, da je današnja mladina željna predvsem duhovne moči in potrebna ljubeče osebe, ki naj jo usmerja in vodi v življenje.

Štmavski sv. Valentin torej ni zgolj varuh zaljubljenec, temveč vseh, ki so potrebni razumevanja in človeške toplote.

Kupovanje nevest v Ugandi

Katoliški škofje v Ugandi so nastopili ostro proti razvadi, ker starši zahtevajo visoko odkupnino za hčer-nevesto. Zagrozili so z ekskomunikacijo staršem, ki zahtevajo previsoko doto. Pravijo: Ta razvada ponižuje žene, moške pa potiska v revščino, o Ugandi pa se širi slabo mnenje.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

Tone Pavček
Marjan Belina

Juri Muri v Afriki

Glasbena, pevska, ritmična, lutkovna prireditev

V okviru Krščansko kulturne zveze iz Celovca sodelujejo člani raznih koroških skupin.

REŽIJA: Tine Varl
GLASBA in ARANŽMA: Gabriel Lipuš
KOREOGRAFIJA: Minka Veselič
DRAMATURGIJA: Darka Čeh
LUTKE, SCENA, KOSTUMI: Breda Varl

Petek, 14. februarja. Katoliški dom ob 20.30
Sobota, 15. februarja, ob 9. in 11. uri za šole

PROSVETNO DRUŠTVO »HRAST« IZ DOBERDOBA

prireja gostovanje dramske skupine
prosvetnega društva »Štandrež«
s komedijo v štirih dejanjih

Branislava Nušiča

GOSPA MINISTRICA

Režija Emil Aberšek

Doberdob - Župnijska dvorana
Sobota, 15. februarja, ob 20. uri

obvestila

Društvo F.B. Sedej iz Steverjana vabi na predstavitev knjige Naravne znamenitosti Posočja, ki bo v ponedeljek, 17. februarja, ob 20. uri v Sedejevem domu. Predvajali bomo tudi diapozitive.

SKD Hrast vabi na Večer slovenske pesmi, ki bo v petek, 21. februarja, ob 20.15 v župnijski dvorani v Doberdolu. Dušan Kobal tenor, Suzi Ferfaglia klavir, povezuje Maurizio Peric.

Športno združenje Olympia vabi svoje člane in simpatizerje, zlasti pa starše svojih atletov, da se udeležijo srečanja s trenerji in odborniki društva, ki bo v mali dvorani Katoliškega doma dne 27. februarja ob 20.30. Ob tej priliki bodo izvedenci družbe Libella Italia imeli predavanje na temo »Naravni pripomočki za boljše zdravje«. Sledi zakuska in nagradno žrebanje.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu vabi v ponedeljek, 17. februarja, ob 20.30 na predstavitev publikacije »Sprehodi po Trstu«, ki jo je napisala Ljuba Smotlak. Predstavitev bo v Peterlinovi dvorani na Donizettijevi ulici 3.

Vabilo vsem pevovodjem. V četrtek 20. t.m. ob 17.30 bo v ulici Imbriani, 5 Trst srečanje vseh pevovodij. Vabljeni vsi slovenski pevovodje.

V Marijinem domu pri Sv. Ivanu ulica Brandesia 27, bo v nedeljo, 16. februarja ob 17. uri posebna prireditev s predstavitev ponatisa knjižice: »Posebno sporočilo Josipa Godine Verdelskega za njegove domačince«. Predstava je v režiji Adrijana Rustje. Vljudno vabljeni!

Ekumenski popoldan

V nedeljo, 23. t.m., ob 16. uri bo v Katoliškem domu prikaz diapozitivov o potovanjih s Katoliškim glasom po Skandinaviji, Rusiji in Ukrajini.

V nedeljo, 23. februarja, ob 17. uri, bo v Marijinem domu v ul. Risorta nastopila gledališka skupina »ODER 90« z vesele igre Branislava Nušiča

»DR«

Toplo vabljeni.

DAROVI

Za Sv. Goro: N.N. 30.000; Sabina Godina 100.000; Marija Kenda 100.000; N.N. 10.000; Matilda Mravlje 50.000; Anica Perat 100.000; N.N. 100.000 lir.

Za Katoliški dom: N.N. 25.000 lir.

Za telovadnico: N.N. 25.000 lir.

Za cerkev Sv. Ivana - Go: N.N. 50.000; Ivanka Vranič 50.000 lir.

Za Katoliški glas: Justina Sivec, Žabnice 50.000; N.N. iz Trsta 10.000; N.N. 50.000; Slavica Kocjančič 50.000 lir.

Za Katoliški tisk: Jožef Kogoj, Francija, 39.000 lir.

Za Pastirčka: Marica Čargo 50.000 lir.

Za lačne v misijonih: K.K. 200.000 lir.

Za zavod sv. Družine: Lea in Slavko Bratina v blag spomin na pok. očeta 100.000 lir.

Za lačne: N.N. Števerjan 50.000 lir.

Za cerkev v Štandrežu: v spomin na pok. Bruno Cotič darujejo Gizela Cotič 50.000; Vida in Janko Zavadlav 100.000; Marina Zavadlav in družina 50.000; Stanislav Cingerli in družina 50.000; Stefanija Nanut za večno luč 50.000 lir.

Za slovenske begunske otroke: župnija Štandrež 500.000 lir.

Za cerkev v Sovodnjah: namesto cvetja na grob Marije Perc vd. Figelj darujejo Franc in Sonja Tomšič 50.000; druž. Hmeljak 50.000; družini Tomšič in Pelicon 50.000; Gabrijela in Karlo Fajt 50.000 lir.

Zora Devetak daruje: za cerkveni zbor in za cerkev na Vrhu po 50.000 lir.

Za barvna okna v Bazovici: N.N. 10.000; Lovrenčević v spomin Albine Grifon, Marije Debenjak, Ane Čufar 30.000; Štajnerjevi 50.000; Močnik v spomin pokojnih 50.000; nona Kristina v spomin Davida ob 4. obletnici 50.000.

Sklad Mitja Čuk: Neva in Aldo Štefančič darujeta 50.000 lir v hvaležen spomin pokojnega prijatelja duhovnika Albina Germeka.

radio

Spored od 16. do 22. februarja 1992

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 10.00 Mladinski oder: »SOS za Veroniko.« 11.30 Filmi na ekranih. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev. 14.10 Mario Uršič: »Franc in njegovi.« 16.00 Šport in glasba. 17.30 Krajevne stvarnosti: Z naših prireditev.

Ponedeljek: 8.10 Jugoslavija 1918 - 1941 (ponovitev). 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Damir Feigel in njegovi kratki spisi. 12.20 Slovenska lahka glasba. 12.40 Naša pesem. Mešani zbor Cantemus iz Kamnika. 13.25 Gospodarska problematika. 14.10 Veselo na otroškem valu. 15.30 Tanja Rebula: Rodinov poljub. 16.00 Mi in glasba: violončelist Andrej Petrač, pianist Tomaž Petrač. 17.10 Simon iz Ruta. 17.30 Mladi val.

Torek: 11.30 Damir Feigel in njegovi kratki spisi. 12.00 Položaj otrok in njihove usode v današnji družbi. 12.20 Slovenska lahka glasba. 12.40 Naša pesem. Mešani zbor Cantemus iz Kamnika. 14.10 Aktualnosti. 16.00 Mi in glasba: violončelist Andrej Petrač, pianist Tomaž Petrač. 17.10 Dopisnice z najbližnjega vzhoda.

Sreda: 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev (ponovitev). 11.30 Damir Feigel in njegovi kratki spisi. 12.00 Male neznanne države. 12.20 Slovenska lahka glasba. 12.40 Naša pesem. Akademski pevski zbor Tone Tomšič iz Ljubljane. 13.25 Krajevne stvarnosti: Na goriškem valu (1. del). 14.10 Krajevne stvarnosti: Na goriškem valu (2. del). 15.35 Mi in glasba. Simfonični orkester RTV Slovenija. 17.10 Moje najljubše knjige.

Četrtek: 11.30 Damir Feigel in njegovi kratki spisi. 12.00 Skozi tančico moka. 12.20 Slovenska lahka glasba. 12.40 Naša pesem. Akademski pevski zbor Tone Tomšič iz Ljubljane. 14.10 Dvignjena zavesa. 15.30 Spoznajmo Slovenijo (ponovitev). 16.00 Mi in glasba. Ženski zbor Béla Bartók iz Pecs na Madžarskem. 17.10 Četrtekova srečanja: Trst, december 1941.

Petek: 11.30 Damir Feigel in njegovi kratki spisi. 12.00 Indija-Koromandija. 12 potovanj po nezavarovanih stezah. 12.40 Naša pesem. Mešani zbor Glasbene matice iz Ljubljane. 14.10 Otroški kotiček: »Pravljice... pravljice... 14.30 Krajevne stvarnosti: Od Milj do Devina. 16.00 Mi in glasba. Godalni kvartet Glasbene matice v našem studiju. 17.10 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki (ponovitev). 10.10 Koncert v Cankarjevem domu v Ljubljani. Simfonični orkester RTV Slovenija. 11.45 Damir Feigel in njegovi kratki spisi. 12.00 Krajevne stvarnosti: Ta rozajanski glas - Oddaja iz Režije. 12.45 Glasnik Kanalske doline. 14.10 Krajevne stvarnosti: Nediški zvon. 15.00 Duh časa in čar odra v spomnih Jožeta Babiča. 16.00 Mi in glasba. Mladi evropski izvajalci v palači Labia v Benetkah. 17.10 Alpe Jadran. 18.00 Vladimir Bartol: »Lopez.« Radijska priredba drame v treh dejanjih.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.

Uredništvo in uprava: Riva Piazzetta, 18 - 34170 Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 533177
poštni tekoči račun: 11234499

Poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trst - Tel. 040/414646

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Poštn. plačana v gotovini - skupina 1/70%
Dovoljenje pokr. poštne uprave iz Gorice
Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo
Società Tipografica Cattolica srl
Riva Piazzetta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318
Tiska: Tiskarna Budin v Gorici
Cena posamezne številke: 1000 lir

Letna naročnina: Italija 50.000
inozemstvo 70.000
zračna pošta 95.000
Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19% IVA